

راهنمای پرورش بوقلمون

ترجمه:

حسن ناصری شکرلو

زمستان ۱۳۹۵

سرشناسه	: مرسیا، لئونارد اس. ۱۹۲۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: Mercia, Leonard S
مشخصات نشر	: راهنمای پرورش بوقلمون / (لئونارد اس. مرسیا)؛ حسن ناصری شکرلو
مشخصات ظاهری	: اردبیل: انتشارات نایاب، ۱۳۹۵.
شابک	: ۱۵۸ ص: مصور.
وضعیت فهرست نویسی	: ۱۷۰۰۰۰ ریال 8-44-978-600
یادداشت	: فیپا
موضوع	: عنوان اصلی: Guide to raising turkeys.
موضوع	: بوقلمون‌ها
شناسه افزوده	: Turkeys
رده بندی کنگر	: ناصری شکرلو، حسن، ۱۳۶۲ - مترجم
رده بندی دیویی	: SF۵۰۷/م۴ب۹ ۱۳۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۳۶/۵۹۲۰۸۲
	: ۲۱۷۳

راهنمای پرورش بوقلمون

ترجمه: حسن ناصری شکرلو

ناظر فنی: جعفر حسین رفیعی

ویراستار علمی و ادبی: حسن ناصری شکرلو

ناشر: انتشارات نایاب

طراح روی جلد: اکبر نیکجو زنگیر

قطع و تیراژ: وزیری، ۱۰۰۰ نسخه

ISBN:978-600-8611-44-8

قیمت: ۱۷۰۰۰۰ ریال

صفحه آرا: مینا معرفت اجرلو

نوبت و سال چاپ: اوّل - ۱۳۹۵

شابک: ۸-۴۴-۸۶۱۱-۶۰۰-۹۷۸

صحافی: افق

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

مقدمه مترجم

خاطراتم از دوران کودکی عمیقاً با زندگی روستایی و ارتباط نزدیک با طبیعت، حیوانات و پرندگان در هم آمیخته است. تصور می‌کنم این موضوع در مورد بسیاری دیگر از انسان‌ها که در محیط روستا چشم به جهان گشوده باشند نیز چنین باشد. عموماً اغلب بچه‌ها عاشق حیوانات هستند و در محیط روستا، کودکان فرصت لازم جهت برقراری ارتباطی نزدیک با طبیعت و کشف معماهای آن را پیدا می‌کنند و این فضای غنی از ناشناخته‌ها، هوش طبیعت‌گرای آنان را نوازش کرده و شکوفا می‌کند و من نیز در چنین محیطی رشد و پرورش یافتم. در مرحوم استعداد فوق‌العاده‌ای در پرورش طیور، از جمله بوقلمون داشت و برای من نیز بازی و سرگشته‌ای در زمانه‌ای آن‌ها لذت می‌برد. انباری کاه گلی خانه‌مان که مادرم پرنده‌های کرج را آنجا بر روی تخم‌هایشان می‌خواباند جالب‌ترین بخش خانه برایم بود. تماشای مرغ و بوقلمون‌هایی که در فضای نیمه تاریک و خنک انباری، آرام و با حوصله بسیار بر روی تخم‌هایشان می‌خوابیدند برادرم بسیار جالب بود. خوابیدن هم زمان ۱۴ مرغ و ۵ بوقلمون کرج در آن انباری بر روی تخم‌هایشان را به خوبی به خاطر می‌آورم. هر از گاهی که کنجکاو می‌کردم تا دست به تخم‌هایشان زدن به شدت عصبانی شده و با نوک زدن دستم، مانع ادامه ماجراجویی می‌شدند. زیباتر و دلچسب‌تر از همه این‌ها خبر بیرون آمدن جوجه‌ها از تخم بود که مادرم معمولاً در صبح یک روز آن‌ها را به باری، به بهانه کندن از رختخواب هم که شده می‌داد و می‌دانست قبل از آن که دست و پا برتم را بشویم سر وقتشان می‌روم و جوجه‌های ناز و رنگارنگی را که سرشان را از لای پره‌های مادرشان بیرون آورده‌اند را به تماشا می‌نشینم. مرغ‌ها عصبی‌تر بودند و دستم را بیشتر نوک می‌زدند ولی بوقلمون‌ها صبور و باحوصله بودند و البته جوجه‌هایشان خوشگل‌تر و بامزه‌تر و به همین دلیل بیشتر به سراغ آن‌ها می‌رفتم و در آن ایام سؤالات بسیاری در ذهن کوچکم بود مانند این‌که تخم‌ها چگونه تبدیل به جوجه می‌شوند؟ و یا این‌که چرا مرغ‌ها و بوقلمون‌های کرج، تخم‌ها را می‌چرخانند؟ و سؤالات بی‌شمار دیگر که مشتاق فهمیدن جواب آن‌ها بودم. آن انباری کاهگلی در فصل بهار، مانند یک ماشین جوجه‌کشی بزرگ، پر بود از جوجه‌های قد و نیم قد و البته تبخّر مادر نیز در پرورش آن‌ها مثال‌زدنی. موارد متعددی را به یاد می‌آورم که

در جوجه‌کشی، تغذیه و پرورش جوجه‌ها به کار می‌گرفت که اخیراً هنگام مطالعه مقالات تخصصی طیور به آن‌ها برخورده‌ام. با متولد شدن جوجه بوقلمون‌ها از تخم، کم‌کم کار پاره‌وقتی نیز برای من و برادرانم همانند دیگر بچه‌های روستا دست و پا می‌شد و آن عبارت بود از چراندن گله بوقلمون‌ها در مزارع اطراف. تماشای تعقیب و گریز و صید حشرات، به خصوص ملخ‌ها توسط جوجه‌های جوان در مزارعی که تازه درو شده بودند بسیار هیجان‌انگیز بود و البته هوشیاری لازم را هم طلب می‌کرد. فراموش نمی‌کنم که برادر و پسر عمویم در آرزوی یکوشی و سهل‌انگاری تعدادی از بوقلمون‌ها را تقدیم روباه کرده بودند و چه حسابی که بابت آن سهل‌انگاری‌شان پس ندادند؟! اواخر زمستان و دم عید که می‌شد، تماشای خرامیدن بوقلمون‌های نر و درخشش پره‌های زیبایشان در زیر آفتاب بسیار تماشایی بود. شاهپره‌های بر رین اسدشان هم، اسباب تفریح و بازی ما بچه‌ها بود و از همه این‌ها که بگذریم گوشت بسیار لذیذ و خوشمزه‌شان که هنوز هم طعمشان زیر دندان‌هایم مزه می‌کند. به خاطر دارم در مراسم عروسی برادرم با گوشت بوقلمون از مهمان‌هایمان که تعدادشان هم کم نبود پذیرایی کردیم. پرورش این پرنده تأثیر محسوسی هم در اقتصاد خانواده ما داشت و علاوه بر تأمین نیاز خانواده به گوشت، پرنده‌های مازاد را به فروش می‌رساندیم و البته برای ما کوچک‌ترها دل‌کنند از پرنده‌هایی که چند ماهی تیمارشان کرده بودیم کمی سخت بود. نادانسته‌های ما هم در مورد بوقلمون بسیار بود که از نظر من شاید یکی از مهم‌ترین‌شان بومی نبودن این پرنده بود. ما فکر می‌کردیم که بوقلمون، پرنده بومی قاره آمریکاست و کشیشی اسپانیایی به نام پدر آلونسو آن را از آن سوی آتلانتیک با خود به اروپا آورده و تجار ارمنی که شاه عباس اول به اروپا فرستاده شده تعدادی را با خود به ایران آورده و تکثیر کرده‌اند. بزرگ‌تر که شدم علاقه به دانستن در مورد این پرنده، مرا به مطالعه بیشتر در این زمینه واداشت اما منابع موجود در این زمینه بسیار اندک و البته ناقص بودند. این امر سبب شد به دنبال منابع غنی‌تر دیگری باشم تا این‌که چند سال پیش به کتابی که هم اینک پیش روی شماست برخوردم که تألیف یکی از باتجربه‌ترین و مجرب‌ترین اساتید طیور ایالات متحده آمریکاست. مؤلف این کتاب، لئونارد اس مرسیا نام دارد و علاوه بر بوقلمون، تألیفات دیگر بسیاری در زمینه پرورش سایر پرندگان به رشته تحریر درآورده و علاوه بر دانشگاه‌های آمریکا، در کشورهای مختلف به تدریس، آموزش و

مشاوره شرکت‌های بزرگی که در زمینه طیور فعالیت می‌کنند می‌پردازد. ترجمه کتاب در سال ۱۳۹۳ به پایان رسید. بنده ابتدا تمایل داشتم تا با همکاری مراکز علمی و تخصصی، به خصوص مرکز تحقیقات دام و طیور استان اردبیل و البته ایستگاه تحقیقات بوقلمون کشور، اقدام به چاپ و نشر این کتاب کنم که به دلایلی این امر میسر نشد و کار چاپ کتاب قریب به دو سال به تأخیر افتاد. بعد از این وقفه تصمیم گرفتم شخصاً به این کار اقدام کنم تا منبعی باشد برای علاقه‌مندان و تولیدکنندگان زحمت‌کش بوقلمون تا علم و تجربه را درهم آمیزند و این صنعت را که امروزه از صنایع پیشروی تولید پروتئین در دنیاست، شکوفاتر سازند، و حتی که آن طور که باید و شاید در کشور ما و به خصوص در روستاهای ما به آن بها داده نشده است. تلاش نموده‌ام ترجمه کتاب حتی‌المقدور ساده و روان و البته از حیث ترجمه لغات تخصصی، برای عموم قابل استفاده باشد هر چند در مواردی، بالاجبار به جهت از دست رفتن بخشی از بار معنایی برخی از اصطلاحات و نبود معادل مناسب، از این کار صرف نظر کرده‌ام. عبارات را به کار برده‌ام که البته درک و دریافت کامل مفاهیم این عبارات، از توضیحات ارائه شده در متن میسر خواهد بود. به امید آن که مقبول افتد و مؤثر واقع شود.

تقدیم به روان پدر و مادرم

حسین ناصری دی ماه ۱۳۹۵

مقدمه مؤلف

بوقلمون، پرنده‌ای کاملاً آمریکایی است. قبل از آن که پای اروپایی‌ها به قاره جدید برسد بوقلمون در آمریکا وجود داشته است. تاریخچه پیدایش اجداد بوقلمون در آمریکای شمالی به حدود ۱/۸ تا ۲ میلیون سال قبل می‌رسد. آمریکاییان بومی قبل از آن که اروپایی‌ها از راه برسند از گوشت بوقلمون نه فقط سالی یک یا دو بار، بلکه بارها به تناوب در طول سال استفاده می‌کردند و اقدام به شکار پرنده‌هایی که در تیررسشان قرار می‌گرفت، می‌کردند چون می‌دانستند که بوقلمون منبع غذایی قابل توجهی است. نکته قابل توجه این که بومیان مکزیک قدیم و جنوب غرب ایالات متحده، حتی اقدام به اهلی کردن بوقلمون و ایجاد اولین مزارع پرورش بوقلمون نیز کرده بودند. بوقلمون نه تنها به عنوان منبعی برای تأمین غذا برای بومیان اهمیت داشت بلکه از آن برای تهیه لباس، ابزارآلات، جنگ‌افزار و تولید کالاهای زینتی و تشریفاتی نیز استفاده می‌کردند. زمانی که اروپایی‌ها بوقلمون را با خود به خانه آوردند به دلایل مختلف، نگهداری این پرنده امتیاز ویژه‌ای محسوب می‌شد و کالایی لوکس به شمار می‌رفت و تنها ثروتمندان و خانواده‌های سلطنتی می‌توانستند از گوشت آن استفاده کنند. زمانی که مهاجرین به دنیای جدید (قاره آمریکا) وارد شدند ابتدا از دیدن این پرنده حیرت زده شدند، اما طولی نکشید که شروع به شکار آن کردند و بدین ترتیب گوشت بوقلمون وارد برنامه غذایی آنان شد. امروزه این مسئله که خاستگاه بوقلمون کجاست برای ما اهمیت چندانی ندارد. تولید کنندگان ایالات متحده هر سال ۲۷۵ تا ۳۰۰ میلیون قطعه بوقلمون تولید می‌کنند که علاوه بر تأمین نیاز داخلی به کشورهای دیگر نیز صادر می‌شود. رژیم غذایی بوقلمون‌ها شامل ذرت، کنجاله سویا، گندم و اجرای دیگر مانند ویتامین‌ها و مواد معدنی است. پرورش دهندگان موفق بوقلمون، دقت، انرژی، محاسبات و مبالغ مالی هنگامی را جهت پرورش گله‌هایشان صرف می‌کنند تا بهترین نتیجه ممکن را بدست آورند. گوشت بوقلمون همواره به عنوان غذایی لذیذ و مشهور در مناسبت‌های مختلف به خصوص روز شکرگزاری^۱ بر روی میز شام ما حاضر بوده است.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	فصل اول: شروع کار پرورش بوقلمون
۲	چرا بوقلمون پرورش دهیم؟
۳	مراقبت‌های ویژه
۳	نژادها
۵	خرید جوجه بوقلمون‌ها
۷	ساخت لانه
۷	تهیه فضای کافی برای جوجه بوقلمون‌ها
۹	سیستم‌های مدیریتی
۹	پرورش درون قفس
۱۲	تجهیزات نگهداری از جوجه‌ها
۱۴	تجهیزات دان‌خوری
۱۵	تکنیک‌های آموزش سریع غذا خوردن به جوجه‌ها
۱۶	تعیین اندازه دان‌خوری
۱۶	وسایل آب‌خوری
۱۹	نکات قابل توجه دیگر در مورد آب و غذا
۲۱	نشیمن‌گاه یا چوب خواب
۲۳	شرایط بستر
۲۵	فصل دوم: جوجه‌ریزی
۲۶	جوجه‌ریزی
۲۶	مهیا کردن محل نگهداری جوجه‌ها
۲۸	مزایای بستر

۲۹	حفاظ دور جوجه‌ها
۲۹	مدیریت حفاظ جوجه‌کشی
۳۰	آماده کردن محل جوجه‌ریزی
۳۲	نوردهی
۳۳	مراقبت‌های بهداشتی هنگام پرورش
۳۵	فصل سوم: مدیریت مؤثر بوقلمون‌ها
۳۶	پیشنهادهای جهت مدیریت بهتر و مؤثرتر
۳۸	سیستم‌های مدیریت
۴۰	مزایا و معایب نگهداری در قفس
۴۰	پرورش در مزرعه
۴۱	دستورالعمل ساخت پناهگاه آبیاری در مزرعه
۴۱	نکات قابل توجه و موارد احتیاطی
۴۲	ایرادات پرورش در مزرعه
۴۲	انتخاب بذر مناسب جهت کاشت در مزرعه
۴۳	دان‌خوری‌ها و آب‌خوری‌های مزرعه
۴۵	موقعیت‌یابی و انتخاب مزرعه مناسب
۴۵	نوع خاک و زهکشی
۴۶	پوشش گیاهی
۴۶	فضای لازم
۴۷	طراحی فیزیکی مزرعه‌ی پرورش
۴۸	پرورش در قفس
۴۹	سیستم نگهداری درون حصار
۴۹	برنامه غذایی
۵۰	یک برنامه غذایی ساده
۵۲	ترکیب یک جیره‌ی معمولی
۵۴	مدیریت غذا، کلید بهداشت و سلامت بوقلمون
۵۶	هم‌جنس خواری یا کانیبالیسم

۵۷		خستگی و بیکاری
۵۷		دما
۵۸		ضد عفونی و تهویه
۵۸		تجهیزات
۵۸		عوامل مزاحم خارجی
۵۸		تغذیه
۵۹		پیشگیری
۶۰		چیدن بال
۶۰		چیدن ناخن ها
۶۳		فصل چهارم: گله های در
۶۴		گله های مادر
۶۴		انتخاب بوقلمون های مادر
۶۴		جفت گیری
۶۴		نوردهی
۶۵		طول روز
۶۶		دوره ی استراحت
۶۶		شدت نور
۶۷		تغییر دادن فصول و کوتاه کردن روزها
۶۷		انتخاب لامپ
۶۷		تحریک نوری
۶۸		تولید تخم
۶۸		رفتارهای جنسی و جفت گیری
۷۰		عمل تلقیح مصنوعی
۷۰		جمع آوری اسپرم
۷۳		تلقیح
۷۵		باروری
۷۵		تشکیل تخم

۷۵	کرچ شدن
۷۶	آشیانه‌های تخم‌گذاری
۷۸	فضای لازم برای مادرها
۷۹	تغذیه بوقلمون‌های مادر
۷۹	تغذیه نرهای مولد
۸۰	هچ شدن تخم‌ها
۸۱	شستشوی تخم‌ها
۸۲	جوجه‌کشی با بوقلمون‌های ماده‌ی کرچ
۸۳	جوجه‌کشی با استفاده از دستگاه
۸۵	دوره‌ی جوجه‌کشی
۸۶	رطوبت در دستگاه جوجه‌کشی
۸۷	چرخاندن تخم‌ها
۸۷	کندلینگ یا نطفه‌سنجی
۸۸	هچ شدن
۹۵	فصل پنجم: بهداشت گله
۹۶	منشأ بیماری‌های بوقلمون
۹۸	بیماری‌های بوقلمون
۹۸	پیش‌گیری
۹۸	آنفلوآنزای مرغی
۹۹	سرسیاه
۱۰۰	کوکسیدیوزها
۱۰۰	علائم کوکسیدیوزها
۱۰۱	درمان و پیشگیری
۱۰۳	بیماری‌های گروه مایکوپلاسما
۱۰۷	بیماری‌های مربوط به سالمونلا
۱۰۹	ویروس کورنای بوقلمون (شانه آبی)
۱۱۰	راه‌های کاهش احتمال ابتلا مجدد به کورونا ویروس

۱۱۰	انگل‌های بوقلمون
۱۱۱	دلیل هجوم کرم‌های بزرگ روده
۱۱۲	کنترل انگل‌های داخلی
۱۱۳	انگل‌های خارجی
۱۱۳	شپش
۱۱۴	کرم‌های ریز یا کرم‌های پنیری
۱۱۵	هشدار در مورد مصرف داروها و حشره کش‌ها
۱۱۶	پروبیوتیک
۱۱۶	دوره‌های قطع دارو و مقاهمت دارویی
۱۱۷	میزان ایمنی در استفاده از مواد شیمیایی
۱۱۷	پروزیس
۱۱۸	بیماری‌های متفرقه
۱۱۹	مرگ آسان
۱۲۰	جابجایی استخوان گردن
۱۲۲	نحوه‌ی کمپوست کردن پرندگان مرده
۱۲۲	کنترل جوندگان
۱۲۳	دوزهای واحد و چندگانه‌ی سموم
۱۲۵	فصل ششم: کشتار، پاک کردن و بسته بندی
۱۲۶	ارزیابی پرنده‌ها قبل از کشتار
۱۲۶	بررسی میزان لایه‌ی چربی
۱۲۷	مراقبت‌های قبل از کشتار
۱۲۸	تکنیک گرفتن و حمل صحیح پرنده با دست
۱۲۹	تجهیزات و محل کشتار
۱۲۹	پابندها و قیف‌های کشتار
۱۳۱	وزنه‌ها
۱۳۲	کاردها
۱۳۳	پرکنی با استفاده از آب جوش

۳۴	دماسنج
۳۴	کشتار
۳۶	در آوردن مغز
۳۶	چگونگی درآوردن مغز
۳۷	پرکنی با استفاده از آب جوش
۳۷	روش خرده خیساندن
۳۸	روش نیمه خیساندن
۳۸	دستگاه پرکنی
۳۸	پرکنی دستی
۳۹	کندن و سوزاندن بیضه‌ای
۳۹	خالی کردن محتویات شکم
۴۰	دستکش‌ها
۴۰	مواد و ابزارآلات
۴۱	جدا کردن چینه دان، نای، مری و گرس
۴۴	خارج کردن محتویات شکم
۴۵	شستن لاشه‌ها
۴۵	پاک کردن جگر و سنگدان
۴۸	نحوه‌ی سرد کردن لاشه‌ها
۴۸	بسته‌بندی دل و جگر
۴۹	کیسه‌های مخصوص بسته‌بندی ماکیان
۵۰	قطعه قطعه کردن بوقلمون
۵۷	منابع و مأخذ